

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LI.

„Gazeta” iese în fie-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe unu an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe unu an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
 Se prenumără la toate oficiile postale din intru și din afară și la dd. colectori.
 Abonamentu pentru Brașov:
 la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiul I. pe unu an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casa. Pe unu an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani.
 Atâtă abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 32.

Brașov, Sâmbătă, 13 (25) Februarie

1888.

Jubileul de 50 de ani

al

„GAZETEI TRANSILVANIEI”.

Borsa, Februarie 1888.

Totă suflarea și totă făptura românească se bucură de jubileul de 50 de ani al celei mai prețuite și mai bătrâne foi române în Ardeal, Bănat și Țera ungară, al „Gazetei Transilvaniei”.

Dacă această foiă, care a reprezentat în totă viața sa dorințele poporului român, în împrejurări atât de funeste a ajuns la viața de 50 de ani, putem privi cu încredere în viitorul și triumful nostru.

Primiți — deși mai târziu — căldurosele mele felicitări de jubileu, dorind ca actualul ei Redactor să vedă realizându-se dorințele întemeietorilor foi, care sunt și ale noastre.

Trăiește „Gazeta Transilvaniei” și sprijinitorii ei!

Eliseu Barbosu, învățător.

Procurorul reg. din Târgul-Mureșului intentându procesul de presă „Gazetei Transilvaniei” pentru doi articuli apăruți în v. r. trecută, tribunalul de aici a înmănat erii directorului foi, n. n. tre Dr. Aurel Mureșianu și redactorului Ștefan Bobancu următorul act de acușățiune insoțit de-o citațiune, car în traducere românească sună astfel:

ad. Nr. 5687 — 1887.

k. ii.

Onorat tribunal regesc ca tribunal de presă cu jurați!

Terminându-se cercetarea pornită în urma acușării onor. d-nu procuror superior reg. din Târgul-Mureșului, făcută în 26 Octomvre anul trecut sub Nr. 5111 din cauza expresiunilor ațâțătoare de ură contra națiunii maghiare cuprinse în articuli de fond publicati în foia politică cotidiană „Gazeta Transilvaniei”, ce apare în Brașov, în Nr. 176 dela 24 August a. tr. sub titlul „Brașov 11 August 1887” fără subscriere, mai departe în Nr. 179 al aceleiași foi sub titlul „Brașov 14 August 1887” erași fără subscriere, și predată în 2 Novmvre an. trecut sub Nr. 26, așternu în următoarele

actul meu de acușățiune.

I. În articuli de fond apăruți în „Gazeta Transilvaniei” Nr. 176 fiind vorba de Maghiari, se cuprind următoarele expresiuni:

1) „In trufia lor amenintă cu cutropire și pe Românii ca și pe Sasi, și pe Serbi ca și pe Slovaci, dacă nu intră în „marea națiune” și dacă nu se adapă din „cultura” lor”.

2) „Aici își află explicare . . . și persecutarea, împilarea și schinguirea Românului și a Sasilui, ca și a Serbului și a Slovacului”.

3) „Naționalitățile nemaghiare muncesc zi și noapte, îndură chinuri și suferințe, se slucimă și asudă, ducându lipsură și luptându cu nenumărate neajunsuri, pentru ca cei dela putere să trăieșcă splendid”.

4) „Pentru ca adversarii nostri să-și asigure această pozițiune . . .”

exploatându pe Nemaghiari, terorizează, persecută, negresc și calumniază pe cei ce n-au venit dela patele Altailor”.

II. În articuli de fond din Nr. 179 al „Gazetei Transilvaniei” fiind asemenea vorba de Maghiari, se cuprind următoarele expresiuni:

1) „Au totu voit Ungurii să sugrumo vocea Românului ardeleanu, să facă dintr’insul unu ilot politic”.

2) „S’au jurat a nu-lă mai lăsa (pe Românii) să trăieșcă ca Românii în această țera”.

Esresiunile mai sus citate cuprinse în articuli de fond din numerii de mai multe ori amintiti 176 și 179 ai foi politice cotidiene „Gazeta Transilvaniei” conțin fiecare de sine astfel de afirmațiuni, cari sunt de natură a aprinde ura în contra națiunii maghiare și astfel constituiesc o ațitare la ură, prin urmare involvă faptilu amintitului delictu prevăduț în § 172 alinea a doua a codului penal.

În decursul cercetării fiind ascultat redactorul responsabil Dr. Aurel Mureșianu, a depus cu privire la articuli de fond din vorbă apăruți în Nr. 176, ca acesti articuli s’au scris în absența lui de cătra coreactorul Ștefan Bobancu și cumcă densusul (redactorul-șefu) a dispus să-lă scrie cu aceea îndrumare, că trebuie să se răspundă la articuli de fond apăruți în „Nemzet” dela 17 August*) anul trecut, dăr că în ce modu să răspundă, nu i-a dat cu privire la cuprinsul nici o îndrumare verbală ori în scris.

Er cătu pentru articuli de fond apăruți în Nr. 179 a declarat, că el însuși este autorul lui.

Ștefan Bobancu recunoșce în cursul cercetării, că densusul a scris articuli de fond apăruți în Nr. 176. Cu privire la acesta a depus: Dr. Mureșianu l’a însărcinat să răspundă la articuli de fond apăruți în „Nemzet” dela 17 August an. tr., să nu lase fără răspuns acesti articuli, fără însă ca să-i de desemnat mai deapropo cum se scrie răspunsul.

Pe temelul celor premerse acuză în public pe Dr. Aurel Mureșianu, redactorul responsabil al foi politice cotidiene „Gazeta Transilvaniei”, și pe Ștefan Bobancu, coreactorul foi amintite, pentru delictul de ațitare prevăduț în alinea a doua a § 172 din codul penal și care este a se pedepsi după alinea primă a acestui paragraf.

După acestea pe lângă alăturarea actelor cercetării, rog cu stimă pe on. presidiu al curții cu jurați, să binevoiescă spre respătirea faptelor comise pe calea pressei, prevăduț în citatul paragraf al codului penal, să stabilească ziua pentru pertractarea procesului și să citeze pentru acesta și pe acușății din Brașov, înștiințându-mă și pe mine.

Dela procuratura reg.

Clușiu, 20 Ianuarie 1888.

Dr. Biró János

procuror regesc.

*) În articuli din vorbă „Nemzet”, discutându luptele dintre Cehi și Germani, a făcutu adecă următoarea concludsiune:

„Dacă e vorba să ne pronunțăm asupra unui regim, atunci noi ne ținem de politica cu judecată drăpă și cu raționamentu simplu, cari cred că totdeauna mai multu valorează politica, care multămesc cel puținu pe unu elementu constitutiv, ce susține statul, decâtu politica, care nu multămesc pe nici unu și caută a vindea reșul unuia cu aceea, că nici celălaltu nu-și câștigă pânea de toate zilele în modu splendid”.

Nr. 139 — 1888.

Presentul act de acușățiune îl înmăneză acușătoru și procuraturei reg. din Clușiu ca acușătoru publicu cu aceea însemnare, că pentru pertractarea procesului dinaintea curții cu jurați am ficșatū ziua de 14 Martie înainte de amedū la 9 ore, pe care și citezū pe procurorul reg. ca acușătoru publicu și pe acușății în sala tribunalului reg. din Clușiu (Kolozsvár fōter Br. Bannffy palota) mai adăugândū, că despre acesta am înștiințatū totodată spre scopul chiāmării membrilor juriului și pe primarul liberei cetăți reg. Clușiu.

Clușiu, 20 Februarie 1888.

Tribunalul reg. din Clușiu, ca președinte al tribunalului de presă cu jurați:

Péterffy Domokos.

Situațiunea Elveției într’unu viitoru rășboiu.

Diarul „Genevois” a publicatū zilele trecute unu articolu care a produsū o ore-care senzațiune și care, după cum se dice, se datoresce unu diplomatū străinū. Iată acesti articuli:

Pericolele, scrie acestu diplomat, pe cari propaganda anarchistă și revoluționară, cu permisiunea autorităților federale și a guvernelor cantonale, le tolerează pe teritoriul lor, privitore la Rusia și Germania, potū într’unu casu probabilu de unu rășboiu să aibă cele mai grave consecințe pentru integritatea și independența Elveției.

Unu ministru germanu a și declaratū în Reichstagul din Berlin, ceea-ce totū lumea șcie că Elveția este, cu consimțământul său, isvorul nesecat al anarchiei în Europa. Elu a dīștū chiar, că numai prin mijlocul poliției secrete germane în Elveția, Germania a pututū să descopere și să impedeze comploturile urzite acolo, și acesta fără să fi primitū dela autoritățile federale o asistență, pe care amicia națiunilor ar fi justificat’o și sancționat’o cu toate acestea.

Acelaș ministru a mai adăogatū, că totū prin mijlocul acelei poliției secrete ar fi pututū înștiința pe Rusia de complotul diabolicu preparatū la Zürich, pentru asasinarea țarului în Petersburg și pe care complotu l’a făcutū să nu reușească. Elveția n’are acum amicu, precum avea în momentul tractatului din Viena, când Rusia, cea mai forte dintre Puterile aliaste contra Franciei, impedează cu ajutorul Angliei desmembrarea de care era amenințată Elveția, asigurându-i astfel integritatea ei. În timpul rășboilor primei republice, Franța n’a respectatū nicodată integritatea Elveției. În casul mai multu ca probabilu al unu nou rășboiu european, este de temutū că Austria și Germania, care au refusatū a garanța neutralitatea României, nu vor respecta nici ele pe Elveția, pe care ele au declarat’o de focaru de propagandă revoluționară. În acestu casu Germania n’ar rezista de sigurū dorinței de a și apropiata ore-cari contoane ale Elveției germane, care i-ar conveni din punctul de vedere al strategiei militare. Să nu se uite, că Neuchatel, unu apanagiu germanu, după tractatul dela Viena, a fostū luatū dela Prusia cam forțatū în timpul perioadei revoluționare dela 1847 — 1848.

Dacă dăr autoritățile federale ale Elveției nu vor începe a și pune ordine în casa lor, ea va fi negresitū sfărmată

fără ca unu singuru glasū simpaticu să se ridice în favorea ei. Italia, după cum ea face tot’oara, va încerca d’a pune mâna pe ceva și scumpa noastră Genevă va deveni prada Franciei. Cătu despre Anglia, nici unu guvern englesū nu va pute să obție dela parlamentu, după cum s’a întâmplatū în timpul rășboilor lui Napoleon I., votarea creditelor necesare spre a menține așa dīsul echilibru european. Ea a renunțatū de totū la această politică în urma rășboiului franco-german. Sub influența masselor Anglia nu va mai putea dicta nicodată, ca în 1815, prin o simplă considerațiune de sentimente, niște condițiuni ce ar putea fi profitabile micelor state din continentu, și acesta în favorea vechilor forme de guvernământ, pentru cari democrația englesă afectează că nu se mai întesează de locū.

Situațiunea reală este deci critică încâtū este de datoria adevăraților amici ai Elveției de a o face să audă o voce de avertismentu până ce nu va fi prea târziu.

Trebuie să sperămū, că organele luminate ale Elveției vor vedē în fine lucrurile sub adevăratul aspectū, că vorū usa de totū influența lor și vorū face totū posibilul spre a preveni o catastrofă multu mai iminentă de cum se crede și care va fi mai deșastroasă de câtū își pōte închipi cine-va în acestu momentū.

DIN SĚLAGIU.

Se vede că apucătura șiretă de a întrebuița portretul Papei ca mijlocu de maghiarisare a produsū mare turburare între preoții români gr. cat. din SĚlagiu, căci eată că ni se mai trimete o corespondență de următorul cuprinsū:

Posa S. S. Leo XIII. ca obiectu de speculă pentru *Kulturregylet*. O societate din Viena în frunte cu D. conte I. K. Majlath editează posa gloriosului Pontifice Rom. Leo al XIII., pre care, din incidentul iubileului sacerdotalu de 50 de ani, litografatū în mii de exemplare, o expedară în toate regiunile lumi catolice pe lângă unu prețu de 1 fl. 10 cr.

De acestă onōre am fostū pârtașū și eu, fiindū surprinsū cu unu pachetū dela postă, pre care nu l’am fostū așteptatū, ba, precum șciu, alți preoți români gr. c. asemenea au fostū învredniciți cu atențiune sus numitei societăți trimițându-li-se posa, fără a-o fi cerutū.

La prima vedere m’am bucuratū de ocasiunea binevenită, dăr neprecalutată, că am primitū imaginea beatissimului Părinte, care prin binecuvântata și înțeleptă sa guvernare face epocă în istoria bisericēi romane. Ce mi fū însă mirarea când mai târziu a trebuit să mă convingū, că vinderea posei Sântiei sale, a fără de scopuri pietose a mai avutū și altul — a câștiga bani de unde să se pōtă da ajutoru „Kulturregylet”-ului din Ardēl. Așa se justifică D. Conte, după „Pesti Napló” nr. 198 a. c.

Este o dicală: „De ce unu se îngrașe, altulū pierē.” Scopurile „Kulturregyleturilor” potū să convină dorințelor și aspirațiunilor nobilei Conțe, care în opul său „A Majlath csalad tragădija” se afirmă ca descendentele unei familii de Ceangăi din Moldova, cu toate că istoria șcie deduce altfelu genealogia Mailat-eștilorū veniți în Ardeal. D-sa pōte pune la cale ca obiectu de speculă kulturregyletistū chiar și posa S. Părinte

Leo al XIII. Acesta este bunul gust al d-lui conte, dér, fără să am motive de a-l învidia, să ne ierte d-lui conte et. compania, decât domnișoara dela putere ne constrânge pe cale, așa numită legală, a contribui miile cu sila în ajutorul unor scopuri ce au tendință a ne sdrobi cu banii proprii, vom ști ocoli dăra mijlocele invocate în costum cât de ademenitor, cu scopul veditu de a ne duce pe alune-cuși chiar în lumina diilei.

Românii de bună voiă nu-și voră da banii ca să fiă ajutate societăți ce și-au ales devisa a nimici limba și datinele noastre strămoșesci. Nu ne trebuie nici chiar posa S. Părinte pe lângă un astfel de preț odios. Ori ce fericire pământescă vom declina-o mai bine, decât să dăm mână de ajutor la scopuri ce pretind să jertfim un taur, care strămoșilor noștri li-a fost mai scump chiar și decât viața lor. De câte ori asăderea vomă întâmpina încercări de ademenire și ispite, fiă sub oră ce formă, nu vom pregeta a striga unul altuia; „hic niger est, hunc tu Romane caveto!”

Posa o-am trimis de unde a venit. Vom ști noi să ni-o procurăm și din altă loc, fără a contribui prin această pentru scopuri dușmane nouă. Cred că voră urma și alții unii:

Preotă din Sălagiu.

Ună gheșeftă militară în Rusia.

În Rusia se vorbește multă de o afacere, care sémănă foarte cu aceea care ocupă acum atenția publică din România. Ță în resumată această tristă afacere:

D-lui general Blagoeff a avută să facă nise aprovisionări pentru garnisoanele din Caucas; militarulă s'a înțelest cu nise anteprenori și și-a sustrasă din suma alcătuită pentru provisionări suma de 750,000 ruble, adică ceva ca 1,825,000 lei. Din nenorocire pentru hoți, afacerea s'a denunțat și au ajuns la urechile autorităților competente. Generalulă a fost dată judecăței, dér 'a doua și după ce s'a pronunțat comisiunea militară, care l'a trimisă înaintea consiliului de război, generalulă Blagoeff s'a impuscat.

Suntă șgomote sinistre privitoare la această sinucidere dramatică; se dăce că s'era în ajutul morței generalului a venită la dănsul fratele său col. Alexandru Ivanovic Blagoeff care i-a vorbit foarte crud de afacerea sa și apoi i-a remisă un revolver cumpărat, și dăcându-i:

— Credă că înțelegi bine, că cestiunea de onore pentru familia ta atărna de tine. N'ai de făcută altceva decât să te impuși. Și generalulă a primită sfatul dat, a acceptată revolverul înțins de frate și și-a sburată creeri.

În cercurile militare această sinucidere se comentă în favoarea sinucisului. Opinia publică asemenea explică morțea militarului într'un mod favorabil pentru dănsul.

„Mai bine morțe decâtă stigmatul infamiei,” dăce toți, toți... și au dreptate.

Tote bune, dér cum rămăne cu miliioane furate? Asta-i asta!

SCRILE DIILEI.

Ministrulă honveđimei a adresată municipiilor ună cerculară de cuprinsul, că țările coronei ungare au să dea pentru anulă 1888 ună *contingentă* de 39,552 recruți și 3935 rezerviști de întregire. Din această contingentă se vine pe Ardeală, Bănăț și Țera ungurăscă 34,753 recruți și 3475 rezerviști de întregire, pe Croația și Slavonia 4762 recruți și 476 rezerviști de întregire, și pe Fiume 37 recruți și 4 rezerviști de întregire.

Fortificarea Focșanilor în Moldova s'a decisă să se facă câtă de curănd.

„Luptă,” spune că această localitate va fi întărită cu 60 de cupole de oțel, care voră trebui predate celă multă până în luna lui Octomvre. Aceste 60 cupole au fostă comandate în Germania pe preț de 60,000 lei fiecare, ceea ce ridică numai prețulă cupolelor la suma de 3,600,000.

Slovacii au suferită o pierdere grea de reparat. Mare loră naționalistă preotulă *Iosef Miloslav Hurban* a murit în Hluboka. Hurban a jucată ună importantă rolă în 1848/9. A suferită a restă, a avută procese de presă, a combătută până în ultimele sale momente cu bărbăția uneltirile de maghiarizare. Hurban, care tină cu ună fanatică vrednică de imitată la naționalitatea sa, a fostă născut în anulă 1819. Ca autoră are două lucrări însemnate, una politică care tractă cestiunea slovacă, și alta literară. Elă lăsa în urmă-i doi fi: unul scriitor și altul preot.

Precum se raportă din Clușiu, pe drumulă dintre Apahida și Valasudă s'a furată o ladă cu 25 chilograme dinamită, ce aparținea firmei *Misselbacher* din Clușiu. Dinamita era destinată pentru inspectoratulă mineloră dela Rodna. Făptuitorii nu suntă cunoscuți.

În ședința dela 16 Februarie n. a *camerei deputăților din Viena* s'a adresată ministrului de comerț următore *interpelare*: Comitetulă reuniunii germane naționale din Știria a dată în Gratz la 9 Februarie 1888 următore telegramă: „Înălțimei Sale cancelarului imperiului prinț Bismarck în Berlin. Noi Ger-

manii ne temem de Dumneđeu, dér de nimenea altul în lume! Intonămă cu urări acestă mândru cuvântă și strigămă din inimă recunoscătoare: Salute înțeleptului cărmuitor prin a căruu putere creatore s'a unită poporulă germană, pentru respingerea dușmaniloră dela țăr-mii Mării Baltice până la pōlele Alpiloră, salute înaltului erou, care a creat noulă imperiu germană și care a înșuflat în sufletulă poporului germană mândria și curăgiu; salute prințului Bismarck, marelui erou germană; de trei ori salute!” Acastă telegramă n'a fostă espedată de oficiulă telegrafic ci celui care a predată o i s'a spusă, că nu e oportivită d'a fi espedată. De aceea interpelantă (Nemț) înțrebă pe ministrulă de comerț: prin ce lege se pōte justifica oprirea espedărei acestei telegramă?

Tergulă anuală de vite ce s'a ținută în diilele trecute în *Reghinulă săsescă* a fostă visitată de foarte puțină cumpărătoră mară, pe când vite de vânđare au fostă nespuse de multe. S'au vânđută 2975 vite și 2796 cai.

Precum amă amintită, Duminecă s'era va fi concertulă d-lui *Constantină Georgescu* în sala hotelului Nr. 1. D-lui *Georgescu* e ună baritonistă, cu voce forte și cu tote astea mlădiōsă în tote nuanțele, și dulce. D-sa promite a deveni ună escelentă și de admirată cântăreț, ori ce ar dăce ună învidioș.

† Profesorulă în retragere dela școlă reală și comercială din Brașovă *Ioaă Stinghe*, după o bolă îndelungată și grea, a răposată astăzi și amă înțelesă, că corpulă profesorală dela școlile centrale române din Brașovă, cu ocaziunea înmormentării nu-și va manifesta condolența sa cătră răposatulă său coleg prin depunerea unei corone, ci banii ce s'ar da pentru o coronă îi va depune ca basă la ună fondă pentru ajutorarea studențiloră s'eraci dela aceste școle.

Nu putemă decâtă să aprobămă din inimă această hotărâre binefăcătoare.

Stupăritulă.

Voila, Ianuarie 1888.

(Urmare)

În această privință credă că va face bună servițiu ori și cui, carele voese să se ocupe cu stupăritulă într'ună modă rațională, seu carele până acum s'a ocupată după sistemulă vechiu, ori mai bine fără nici ună sistemă, oșorulă aparută de curănd în institutulă tipografic din Sibiu și intitulat: „*Cursă de stupărită*”. Prelegeră ținute cu învătore grănițescă la Deva în Februarie și la Vaida-rece în Iulie 1886 în urma dispozițiunii comitetului administrativă ală școliloră grănițescă

din fostulă regimentă I-iu de graniță, de *Augustină Degană*, învătore-dirigentă grănițescă, Sibiu 1887.

Oșorulă conține 80 paginē și o broșură cu 33 figură, alăturată la finea cărtii. Cartea e bine ajustă, lucrată cu îngrijire și diligență și cu multă cunoscintă de cauză.

Și voră aduce aminte on. cetitoră de articolulă publicat de mine în N-rii 156 și 157 ai acestei prețuite foi în v'era anulă 1886, în urma cursului de stupărită, ce l'a ținută cu învătore grănițescă autorulă broșurei de față. De atunci a dovedită confratele *Degană*, că nu este ună plagiatoră, ci că este ună specialistă în ramulă stupăritului, ce credă că o voră întări toți frații colegi, cari au luată parte la cursurile de stupărită, ținute în urma dispozițiunii comitetului administrativă ală școliloră fostului regim. I. romănă de graniță în Deva și Vaida-rece de acestă dextră învătore și stupară, precum și toți aceia cari voră avă ocaziune a ceti oșorulă edat de dănsul.

Se înțelege, că și aci meritulă, de a să fi ridicată confratele *Degană* pe o trēptă atâtă de înaltă în ramulă stupăritului rațională, este ală comitetului administrativă ală școliloră grănițescă și în specială ală *Ilustrății Sale D-lui Baroă Ursu*, președinte ală celui comitetă, carele l'a ajutată multă de a se cultiva în această direcțiune, trimităndulă la espozițiunea regnicolară din anulă 1885, ca să studieze secțiunea stupăritului, unde se înțelege și-a amplificată multă cunoscintele avute pre acestă terenă.

Nu numai cu această ocaziune, ci cu multă mai înainte Comitetulă administrativă ală școliloră grănițescă și-a îndreptată atențiunea asupra acestui ramă rentabilă și folositoră, precum și a altor ramă de economă, îmbărbătândă și lăudândă pe învătore cari s'au distinsă într'o direcțiune său alta.

Interesulă celă viu de binele nemului său l'a dovedită *Ilustră*. Sa D-lui Baroă și prin introducerea industriei de casă în școlile grănițescă, încă de pe la a. 1879; și pentru fete — care o dată au să devină mame — s'a îngrijită prin deschiderea de școle de fete, unde pe lângă instrucțiune se predă și lucrul de mână, precum și instrucțiunea în facerea mâncărilor etc., pe aceste din urmă însă d-nele învătore să nu pregete a pune celă mai mare pondă, căci mâncările bune și gustose au să desvețe poporulă nostru dela aplecare cătră bētură, căci — după cum s'a dișă în alt loc — lipsa de mâncări bune și gustose: mână pe mulți omenă la locul de esândă — în cărciumă. Decă această împregiurare d-nele învătore să și-o însemne bine.

Până acum la școlile grănițescă suntă patru posturi de învătore, anume în: *Cugiră, Orlată, Voila și Vaida-rece* și credămă, că aceste se voră înmulți succesiv în interesulă fetiteloră noastre, care încă trebuie să se desvōlte amăsuraț recerinteloră timpului.

Multe bune și folositoare va mai face *Ilustră* s'a D-lui Baroă Ursu, carele se vede că totă restulă scumpei sale vieți și-l'a devotată cauzei școlare și prin această binelă națiunei române; — dér

FOILETONULĂ „GAZ. TRANS.”

(5)

STRĂBUNII NOȘTRI

Novelă istorică

Anulă 104 după Christ.

Cartea III. — Grădina palatului Zarmiz-Edannui.

Longină făcuă câțiva pași înapoi și se opri cu spatele de trunchiulă unui arbore. Fiulă Regelui înaintă pe furăș ca o vulpe, *rinjindă* mereu ca *Risulă* de munte.

Atunci ochii Romanului vędură o grōznică faptă: în urma lui *Decidav* venea, ușoră, soră-sa, și când acesta fu la cățiva pași, gata să se răpădă asupra lui, mâna ei căđu, teribilă, și ună junghiu puternică intră până în mâneră între spetele tinerului; elă se doboră greoiu la pământ.

Ună minută ea rămăse în picioare în lumina de lună, naltă, puternică, măniōsă, ca deșta răsbunării. Apoi, rupăndu-și ună șir de mărgelē ce purta la gât:

— În cea dela mijlocă, dișe, și fugi.

Cartea IV. — Cele de-apoi.

CAP. XI.

În ziua următore, în tabără, tote căpeteniele triburiloră erau strânse în jurulă Regelui în consiliu: venise ună nouă solă dela Romană, care cerea rășpunsulă din urmă ală lui *Decebală* și liberarea lui *Longină*.

Toți *Zarabii*: *Diige, Scorylo, Bărbală, Mucapar* și bētrâniă căpitană ai veteraneloră: tarabostulă *Tiernei*, ală *Drobetai* și *Tibiscului*, precum și șefii de prin localitate, căpii *Albokeeniloră* și a *Sinsiloră* împreună cu preoții cei mari, — erau de față. Avea să se hotărăsă în acea și de sörtea lui *Longină* și pōte chiar de sörtea *Daciloră*.

Era o lumină de diminetă, rece, și ună aeră tare de muntă, — era o mișcare măreță de deșteptare, — sunete de cornuri, rîncezări de cai, tilince șgomotoșe, zarvă și larmă ca în ori-ce tabără. Domnulă și toți curtenii așteptau rășărirea șorelui, a căruu lumină înaintemergătore începea să gonăsă ceta nopții.

Decebală își trăgea mâna ușoră prin barbă.

— Totă n'a venită? întrebă elă pe fratele său *Diige*.

— Nu, dōmne, n'a venită încă.

Decebală tăcu și așteptă erăși. Cele dintăiu vēruri de răde începeau să scape dincōce de dunga orizontului. Nerăbdarea și mirarea cuprindeau pe Rege. După cățva timpă, elă întrebă din nou, supărat:

— Totă n'a venită?

— Nu încă, rășpuse șfiosă *Diige*.

Atunci Regele se sculă în picioare.

— Bărbală! strigă elă.

Îndată eșă din rangurile nobililoră ună omă bine legată, potrivită la statură, îmbrăcată cu pieptăru de aramă și se pironă țapăntă în față Regelui.

— Să-i dai bătae la spete ca să-lă înveți să umble! porunci elă. Apoi pași înainte pe o cărare din pădure, urmată de întrăga curte, care rămăsesse încremenită de porunca ce o dedese Regele lui Bărbală de-a bate pe fiulă său *Decidav*.

Se îndreptară cu toți spre apa *Streului*. În rășărirea șorelui se spălară cu toți pe ochi, unii mai aprōpe și alții mai departe de Rege, și, fiindcă nu se mai puteau duce la Dunăre, făcură ju-

rământulă celă mare să nu se întōrcă nici ună acasă până n'oră ucide pe toți dușmanii patriei. Apoi reintrară erăși în tabără.

Curtea întregă simția că Regele e mândru de noulă solă ce i-lă trimetea *Traiană*, dér și lă vedea neliniștită din pricina lipsei lui *Decidav*. Curtenii nu cunoseau cauză acestei neliniști, căci ei nu șciau tocmea care se urmăse între Rege și copii săi, cu privire la *Longină*, — și lui *Decebală* îi trebuia neapărată să afle, înainte de-a vorbi cu solulă lui *Traiană*, decât *Longină* a destăinuită ceva său nu.

În culmea neastēpărului, Regele chemă pe *Vezișă* și pe fratele său *Diige* și trecură într'o poeniță dealătură, după ce Bărbală, cu câțiva călăreți cistobați se aședară de pază.

— Zivindide, dișe Regele, apucândă pe *Vezișă* de șfōra cu care acesta își lega haina la gât, ce credă?... — Eu, dōmne, credă că nu am spusă nimic.

— Credă?... dișe Regele iritată.

— Așa imă pare, rășpuse *Vezișă*. Acestă Romană era mai bine să fiă *Dacă*: șcie multe și spune puținē.

durere! multe din eforiile școlare, cari în prima lină. ar trebui să-i stea lustrită Sale într'ajutorul, lucră din nesocotită s'eu din rîință în contra salutarilor și bunelor intențiuni ale Ilustrității Sale, persecutându sub preteceste de nimică pôte pe cei mai harnici învățători — căci la școlile grănițerești nu pôte fi vorba de învățatori slabî — prin ce indirectu zădărnicesc bunele intențiuni ale Ilustrității Sale. Ar fi timpul să s'î vină în fire și acei nesocotiți membri eforiali, cari află plăcere în persecutarea învățătorilor, căci prin aceea nu mai strică, er nu ajută, decum se folosească școlilor și prin urmare și copililor lor. Er un învățător persecutat pre nedreptu și chiar numai din r'utate, nu s'î pôte face nici datorica în școlă și nu se pôte ocupa nici cu literatură, c'and în ambele casuri îi trebuie liniște sufletească. Și astăzi e un slab învățător acela, despre carele nu scie lumea că trăiesce și el. Credem a nu ne vedea necesități mai t'rdiu ca să ne provocăm la casuri speciale, căci cei vinovați vor înțelege la adresa cui sună aceste șire și se vor îndrepta, decă tînu încă la simțulu de onore și la neamulu lor românesc.

(Va urma).

Literatură.

Ni s'a trimis catalogul cărților aflate în bibliotecă seminariului metropolitan din Blăși. În această bibliotecă se află un număr frumos de cărți parte în comisiune, parte în proprietate și editura tipografiei seminariului metropolitan de acolo. În special se pot procura dela această bibliotecă diferite cărți bisericești; cărți școlare pentru seminariile clericale; cărți școlare pentru gimnaziile, școle reale, civili și preparandii; cărți școlare pentru școlile elementare, primarî și poporalî; diferite mape (charte), globulu, semigloburile, mașina de calculat, tabele românesce de pereți etc.; apoi cărți istorice de diferite feluri, tipărituri pentru oficiile protopopesci, parochiali și învățatoresce, tipărituri pentru notarii de cercu și comunali, etc. La cerere cărțile procurate din această bibliotecă se pot lega după plac în compactoria proprie a seminariului.

Intemplerî diferite.

Furt și dinamitã. Ni se scrie din Vințulu de Jos: În s'ptemăna trecută s'a furat din biserica rom. cat. din Vințulu inferioru o stea de aur pe care o numesc „repide” sau „Szentség”. Faptuitorulu e necunoscut și gendarmeria îl urmăresce. Cu această ocaziune, căutându-se după obiectulu furat în biserica reformată din locu, care e deja p'ărsitã de mai mulți ani, s'a aflat o ladã cu dinamitã. Acestu materialu a fost depus acolo de fiul preotulu reformatu Peterfy. Lada s'a confiscat de cãtrã gendarmii și mai multu nimic nu s'a fãcut. De se afla lada cu dinamitã în biserica românescã, preotulu dim-

preună cu fiu-s'eu cu totu ar fi fost învețiratu la Nr. 1 în Alba-Iulia, er diarele ungresce ar fi urlat cătu le ia gura, că s'a descoperit un complotu daco-român.

Porculu-calu. Într'o comună din comitatulu T'rnevei mari s'a dat la 15 Februarie n. unu pașaportu de cai cu următoarea descriere a calulu: „Mărimea: 42 centimetri; Colorea: neagră; seculu: porc! Notarul comunalu, cum se vede, în'avusesse blanchete de pașaporte pentru porc și așa folosise pentru unu porc unu pașaportu de cai fără să facă vr'o corectură. Omulu își ajută cum pôte.

Logodnă în pivniță. În comuna Belinã din comitatulu Treiscaune s'a serbatu la 12 Februarie n. o logodnă în casa lui Bodo Jozsef. După m'ncare și beuturã a urmatu joculu. Micu și mare, b'trân și tineri, tot începurã să sarã la „csárdás”. Deodatã însã podela casei se surpã și jucãșii se pomenirã în pivniță. Unu cãduru în putinele cu varșã, alții pe grãmeșile cu cartofi. Toți erau grãmădiți unii peste alții. Nu s'a întemplat însã nici o nenorocire mai mare. S'a ridicat care cum a pututu și s'au dus la ale lor, mulțumindu lui Dumnezeu, că au scãpatu t'feri din această veselã petrecere, începutã în casã și terminatã în pivniță.

Concertu în Dobra.

Concertu va arangia corulu b'rbătescu din Dobra la 14 (26) Februarie 1888 în sala hotelulu „la Husariu”. Venitul curat e destinat în favorulu fondulu acestui coru. După concertu petrecere cu danțu. Inceputulu la 8 ore s'era.

Preturile de intrare: o personã Loculu I 80 cr. — Loculu II 60 cr. — Parteru 40 cr. Pentru copii parteru 10 cr. Bilete se pot cãpeta la d-nulu N. Herbaiu și s'era la cassã.

Programulu e: 1. „Cãnteculu de jertfã” de L. v. Beethoven, executat de corulu b'rbătescu. 2. „Povestea fetei I-u” de A. Panu, declamatã de N. Herbaiu. 3. „Cucuruz” de Humpel, executat de corulu b'rbătescu. 4. „Mieșulu nopții” și „Două inimă” de G. Dima, executate solo de I. Ogneanu. 5. „Detunatã” de Em. V. Neidly, executatã de corulu b'rbătescu. 6. „Variatia pentru violina” de Kallay F. 7. „Imoșulu Paștelor” de C. G. Porumbescu, executat de corulu b'rbătescu. 8. „Despotu Vodã” — Scena temniței — de V. Alexandri, declamatã de Ios. Morariu și I. Ogneanu. 9. a) „S'o veșã mamã” horã poporalã aranțatã de Gr. B. b) „In pădure” de T. de Flondor, executate de corulu b'rbătescu.

SCRIȘI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

Petersburg, 24 Februarie. Unu comunicat alu guvernulu publicat în f'oaia oficialã declarã, că gu-

vernulu considerã ca imperioasă depãrtarea prințulu de Coburg din Bulgaria, ca regent ilgal și usurpator alu puterii ce este. Guvernulu nu face pe nimenea responsabilu pentru trecut; deã o sincerã recunoscere a rãtãcirilor va fi de ajuns în ochii guvernulu ca garanția pentru o întorcere spre mai bine.

Rusia dorece exclusiv biele Bulgari. După depãrtarea usurpatorulu, cea dintã dorință sincerã a reprezentãrilor bulgarî va fi de ajuns, ca cele trecute să le deã uitãrei și să restabilescã raporturile cordiale de mai nainte. Bulgari să se unescã în fine opiniri, ca să aducã patria pe calea legalității, atunci orice amestec strein va deveni fără scop și superflu.

Guvernulu refusã a s'î lua în ajutor m'șuri violente, ci mijloculu de a se asigura liniștea generalã zace în înlãturarea stãrei actuale.

Paris, 24 Februarie. Camera a votat cu 248 contra 220 fondulu secretu, deocã guvernulu a pusu cestiunea cabinetulu.

DIVERSE.

O statisticã asupra discursulu principulu de Bismark. „Norddeutsche Allg. Zeitung” dã asupra expedițiilor fãcute cu discursulu principulu de Bismark următoarele date statistice: Discursulu cancelarulu imperiu a fost expediat în aceeași di din Berlin, fiã în extracte, fiã *in extenso*, în 1218 telegrame, cuprindõ unu totalu de 194,296 cuvinte, la 326 destinațiuni diferite, atât în Germania cât și în streinătate și p'ân în regiunile cele mai depãrtate de pe glob. Acestu discursu conține în totalu 10,997 cuvinte. O parte din telegramele de expedițiune, erau redigiate în limbă streine. Pentru a grabi serviciulu de expediare a telegramorã, 235 impiegați operandõ la 222 aparate, au lucrat di și nopte. La această lucrare trebuie să se adagã unu mare numer de telegrame de mulțumire, de felicitare și de adiesiune, adresate din t'ote părțile principulu cancelaru, și la multe din ele principelu r'espunse imediat.

Unu manuscris prețios. La biblioteca din Trèves s'a descoperit unu manuscris interesant, Acesta este unu fragmentu din o vechiã poemã francesã, alu cãrei autoru, după notele ce se aflã în josulu textulu, n'ar fi altulu de cât Richard Inimã de Leu, regele Angliei. Aruncat de o furtună pe cõstele Dalmației, la reîntorcerea sa de pe pã-

m'ntulu sântu, Richard fusese opritu ca prizonieru de împ'ratulu Enricu IV, la Maiența, apoi la castelulu dela Trifels, unde-l regãsi favoritul s'eu, poetulu Blondel. În timpul captivitãiei sale în Germania, el ar fi compus această poemã, care are ca titlu: „Santa Nona și fiulu ei sf. Devy.”

Elu pôte să scie. Unu arestantu din Caena, colonia francesã de pedepsã, a primitu dela guvernatoru misiunea de a se cãșatori cu o tovarășã de esiliu, decã va produce atestat despre m'rtrea nevetei sale dintãiu. S' scrie la autoritãțile respective, d'erã scrisoarea veni nerespunsã înapoi. Fiindcã arestantulu voia cu totu dinadinsulu să se cunune fără amãnare, guvernatorulu di se: „Nu este nici o probã, că nevasta ta cea dintãiu a murit; cum vei dovedi acestã?” — „F'orte simplu” r'espunse arestantulu, „pentru ce altceva sunt eu aicea, decã nu fiind-cã eu am om'it-o?” După această dovadã deplinã mulțamitoare s'a s'ev'șit cununia numai decãtu.

Luptã rusescã. Din Iași se scrie cãtrã „N. f. Presse” din Viena: În Chișineu, capitala Basarabiei, t'otã lumea vorbesce despre urmãtorulu incidentu: În clubulu nobililor de acolo s'a iscatu acum câteva zile o c'ertã între unu domn Pavelu Uzakov și unu prințu din Caucaz, Temariafi. Lucrurile ajunserã la duelu și cei doi adversari schimbarã două glonțe fără rezultat. A doua di se înt'elnirã și se carambolã din club.

Cursulu pietei Brașov

din 24 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românesce	Cump.	8.52	Vend.	8.55
Argintu românesc	„	8.47	„	8.50
Napoleon-d'or	„	10.02	„	10.05
Lire turcesce	„	11.32	„	11.37
Imperial	„	10.32	„	10.37
Galbin	„	5.88	„	5.92
Scriș. f'onc. „Albina” 6 ^o / _o	„	101.—	„	102.—
„	5 ^o / _o	98.—	„	99.—
Ruble Rusesc	„	107.—	„	108.—
Discountu	„	6 ¹ / ₂ —8 ^o / _o pe anu		

Cursulu la bursa de Viena

din 23 Februarie st. n. 1888.

Renta de aur 4 ^o / _o	96.45
Renta de hãrtiã 5 ^o / _o	82.80
Imprumutulu cãilor ferate ungare . . .	147.80
Amortisarea datoriei cãilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	94.
Amortisarea datoriei cãilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei cãilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	104.—
Bonuri rurale ungare	104.50
Bonuri cu clasa de sortare	103.60
Bonuri rurale Banat-Timișu	103.60
Bonuri cu cl. de sortare	103.78
Bonuri rurale Transilvane	103.25
Bonuri croato-slavone	—
Despãgubirea pentru dijma de vinu ungrescu	119.25
Imprumutulu cu premiulu ungrescu . . .	122.80
Losurile pentru regularea Tisei și Segedínului	77.55
Renta de hãrtiã austriacã	78.85
Renta de argint austriacã	103.20
Renta de aur austriacã	138.—
Losuri din 1860	588.—
Acțiunile băncei austro-ungare	269.15
Acțiunile băncei de credit ungar	268.50
Acțiunile băncei de credit austr.	5.98
Galbin împãrțesce	10.05
Napoleon-d'or	62.22 ¹ / ₂
Mãrci 100 imp. germane	126.90
Londra 10 Livres sterlinge	

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

— Virãș pumnulu în gurã, popo, și nu vorbi decã te-ai p'cãșit, îi r'espunse Regele.

Și după aceea plecã de lângã elu și se apropiã de Diige, încetu și pe gânduri. D'er abia ajunse lângã elu, și i întorse spatele numai decãtu, fără a i dice nici unu cuv'ntu. Apoi se opri în p'ianã, singuru, și pãrã a se gândi. Frațele s'eu era șiretu și nu-l iubia. Vezi nas era singurul b'rbat în fața cãruia sumeșia regescã se potolea. De aceea Regele, după câteva minute de gândire, se apropiã er de preot și, nesigur, cu mâna pe haina acestuia îi di se încetu:

— Imã pare cã am fãcutu o greșalã.

— Sciu, r'espunse Vezi nas.

— Cum scii? întrebã Regele restitu.

Decã scia de ce nu m'ai oprit?...

— Fiindcã Zalmolose m'a fãcutu numai popã, nu m'a fãcutu Rege.

— Ei, te-ai prostitut? di se Regele restitu. Și voi să plece, d'er erãș și opri.

— Fiulu meu e cam iute... îl va fi om'it decã nu va fi spusu nimicu.

— Și va fi fãcutu unu lucru r'eu și fără folos, di se Vezi nas.

— Ba va fi fãcutu bine! strigã Decebalu sup'ratu.

Vezi nas se uitã la elu cu milã. Toți cunosceau pe Decebalu, d'er nimen nu-l înțelegea mai bine ca b'trânulu preotu. Decebalu era adesea cãnos și nedrept; ucidea și spãndura fără multã chibzuință. D'er... înaintea ochilor lui, alerga umbra cea mare a Patriei! Era fãcut din acea schiã de omeni, cari de viu se îngropã până în brãu în pãm'ntulu ce i-a nãscutu și crescutu, cari trăiescu și mortu cu o singurã idee între t'imple: ț'era! Preotulu îl înțelegea: Era strinsu bietulu leu în lanțurile nevoii, și se sbãtea să scape. Sup'ările și grijile îl fãcuserã mai r'eu decãtu în adev'ru era... Și preotulu veni binișoru lângã Rege și i șopti la ureche:

— Putem, d'omne, afla prin chiãr Longinus...

— Așa... di se Regele, uitãndu-ș mânia, putem...

— S' se trimita omeni după elu. Decã va fi adus viu e semn că a spusu.

— D'er decã nu va veni? întrebã Regele posomoritu.

— E semn r'eu... Atunci vomu chema pe Dochia și ea ne va spune.

— Așa este, s' i cheme, s' i cheme pe am'ndoi, s' vinã și ficãmea. Bãrhal! strigã Regele cãtrã comandantulu Cistobaciloru, s' te duci la t'rgu să aduci pe Romanu, m'ai înțelesu? și totodatã s' dai c' scire corulu fecioloru că am b'gat de s'ema lipsa lui dela rugãciunea de diminețã. Mergi!...

Comandantulu Cistobaciloru, însã, r'emase pe locu.

— Mergi! am dișu, strigã Regele. Bãrhal cãdu pe br'nci.

— Ce vrei s' m' spui? Ţi-ai alesu r'eu timpul. Spune repede.

— Romanulu, d'omne, e aici. Corulu deasemenea a venit.

— E aici? Va să dicã e viu? Va să dicã a spusu? întrebã Regele nerãbdatoru. După aceea se întorse iute cãtrã Vezi nas:

Pãrinte, a spusu! Cãnele e alu meu! M'ș vou duce eu singuru și-l vou ucide!

Apoi se întorse cãtrã S'ore înviorat și mãreșu:

— A tatã!... dã-mi zile și putere!.. Și fără a mai asculta nici o vorbã porni și reintrã în taberã.

XII.

Curtea întregã fũ miratã când vedu pe Rege merg'ndu atât de sprinten și de voios, și mai cu s'ema când îl auđi poruncind s' se aducã scaunulu regalulu din cortu și să se punã alãturu cu tronulu de bolovan.

Într'adev'ru servii împlinirã porunca. Deasupra jilțulu Decebalu d'ete ordinu să se întindã unu acoperiș de piele; celü mai frumos și mai înflorat ce-lü avea în taberã, și apoi porunci să vinã Longinus.

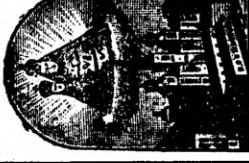
Toți cei de față erau minunați de ceea ce avea să se întemple. Ei se aș'arã în r'endũ, după rangũ, ca în zile de s'erbatori.

Dupã câtva timp se ivi și Longinus.

Romanulu înainta acuma înaltu, cu fața posomoritã, d'er cu b'rbășia în staturã. În urma celorlõ întemplate de 'cu s'era, elu se aștepta la ștr'ngũ s'eu la ț'epã; de aceea își ținea mâna pe cing'etore sub care își ascunsesse bobulu de otravã, și ideea apropietei morți îl întãrise par'cã mai multu. Veni p'ânã în dreptulu lui Decebalu și i fãcu o inclinãre din capũ, atât de semetã, cã par'cã elu ar fi fostu Regele și celãlaltu Longin.

(Va urma)

Picături de stomach Marazeller,
care lucră esecelent în contra tuturor
bolelor de stomach.

Năntreacut pentru lipsa de apetiț, slabiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosu greu, unflare (vânturi), răgăliă acră, colică, cataru de stomach, acrită, formarea de petra și năspid, producerea esecivă de flegmă, galbinare, greață și vomare, durere de capu (deca provine dela stomach), caracet la stomach, constipațiune seu încuare, încărcarea stomachului cu mănăcar și bănturi, limbrici, suferințe de spină, ficat și de haemorrhoid. — Prețulu unci sticle **dinpreună cu prescrierea de intrubunțare 35 cr., sticla indoită de mare 60 cr.**

Espeđia centrală prin farmacistulu
Carl Brady, Kremser (Moravia).
Picături de stomach Marazeller nu suntu un remediu secretu. Părțile conținute suntu arătate în prescrierea de intrubunțare, ce se află la fie-care sticla.
Veritabile se află mai în tote farmaciile.

Avertismentu! Picături de stomach Marazeller se falsifică și se imită de multe ori. — Ca semnu, că suntu veritabile, servescă învătorea roșiăprovădută cu marca de protecțiune de mai susu, și alară de acesia pe fiecare prescriere de intrubunțare, ce se află la fiecare sticla, trebuie să fie arătatu, că acesia s'a tipăritu în tipografia D-lui H. Gusek în Kremser.

Veritabile se află: Brașov, farmacia **Franz Kellner**, farmacia la „Biserica Albă”; farm. **J. Gosz**; farm. **Jad. Hornay**; farmacia **F. Jekelius W-er**; farm. **K. L. Schuster**.
Feldbura: (Marenburg), farm. **Wil. Schneider**.
Sz. Sz. György: farm. **Val. Beleg**, farm. **Barabás Fer.**
13,52—2

Nr. 564 ex 1887.

EDICTU.

Nastasia Crișianu gr. cath. din Nicula cu locuința în Catalina, a intentat procesu divorțialu contra bărbatului seu Bruchentariu Vasilica, care o au părăsită acum 12 ani cu necredință, însă ubicațiunea inctului nu e cunoscută.

Deci Bruchentariu Vasilica gr. cat. din Nicula prin acestu Edictu se citeză și provocă ca în terminu de unu anu și o di să se prezente la Presidiulu forului matrimonialu gr. cath. de I-a instanță a tractului Dergei spre a fi confruntat cu soția sa și a răspunde la acțiune, căci la din contra procesului i se va da cursu liberu și densusu va fi înlocuitu prin unu curatoru ad actum.

Dergea, la 18 Februarie 1888.

Ioanū Hațieganū,

V.-prottop. trac. și preside alu for. matr.

Avisu d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînvoarea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulu mandatului postalū și numerii de pe fășia sub care au primitu țiarulu nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și posta ultimă.

Totodată facem cunoscutu tuturor D-lorū abonați, că mai avem din anii trecuți numerii pentru complectarea colecțiunilor „Gazetei,” precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administrațiune în casu de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans.”

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciureu și Adolf Albrecht.

Se deschide abonamentu pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicu și enciclopedicu-literaru — cu ilustrațiuni. — Cursulu XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerii câte de 2—3 cōle cu ilustrațiuni frumose; și publică articlii socialī, poesie, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiu literare și sciētificē cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieței; și preste totu nisuesce a întinde tuturor individiilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū întregu e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postalī.

PREOTULU ROMĀNU. Diarū bisericescu, scolaru și literaru — cu ilustrațiuni. — Cursulu XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ cōle; și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoților mai distinsi, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor sciēntelor teologice și între acestia multime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocașiuni, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și sciētificē-literari; și în urmă totu soiulu de amēnunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū întregu e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postalī.

Colectanții primescū gratisu totu alu patrulea esemplaru.

Numerii de probă se trimitu gratisu ori-cui cere.

A se adresa la „**CANCELARIA NEGRUȚU**” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei romānesci în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr.—Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvēntări bisericesci la tote sērbătorile de preste anu, de I. Papiu. Unu volumu de preste 26 cōle. Acest opu de cuvēntări bisericesci întrece tote opurile de acestu soiū apărute până acum—avēndu și o notiță istorică la fie-care serbătore, care arată timpulū intruducerei, fazele prin cari a trecutū și modulū cum s'a stabilitu respectiva serbătore. Prețulu e 2 fl.

Barbu cobzarulu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Peterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Novelă originală.—Continuarea novej: **Idealulu pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fântăna dorului. Noveă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Gotreanu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulu Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Eli trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvė. Prețulu 10 cr.

Hermanu și Doro tea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Eupide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebeu, tradusă de Ioanū St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina Romāniei. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și vioarele, poesii populare, culese de Ioanū Popu Reteganu. Unu volumu de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Romānu. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materi forte interesante și amusante. Prețulu la tote patru 1 fl. — câte una deosebī 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materi forte interesante și amusante. Prețulu 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoreticu și practicū pentru invēțamēntulu intuitivū în folosulu elevilor normalī (preparandiali), a invēțătorilor și a altorū băbăți de scōlă, de V. Gr. Borgovanu, profesorū preparandialu. Prețulu unui esemplaru cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu opu, întocmitu după lipsele scōlelor nostre în mēsură în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai alesu directorilor și invēțătorilor ca celorū în prima liniă interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualu de Gramatica limbei romāne pentru scōlele poporali în trei cursuri de Maximu Popu, profesorū la gimnasiulu din Năsēudū. — Manualu aprobatu prin ministeriulu de culte și instructiune publică cu rescriptulu de datu 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Gramatica limbei romāne lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unu volumu de peste 30 cōle. Prețulu 2 fl.

Manualu de stilistică de Ioanū F. Negruțu, profesorū. Opu aprobatu și din partea ministeriului de culte și instructiune publică cu rescriptulu de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică forte bogată a acestui op — cuprindēndu compozițiuni de totu soiulu de acte obveniente în referințele vieței socialī—se pōte intrubunța

cu multu folosu de cătră preoți, invēțători și alți cărturari romāni. Prețulu 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colecțiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătore ia propunerea calculărei în scōla poporală pentru invēțători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesorū preparandialu. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritaru sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cāntări bisericesci forte frumosu ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pânză 60 cr., legatū mai finu 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxu 1.50—2.50

Miculū mărgăritaru sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cāntări bisericesci — frumosu ilustrată, pentru pruncii scolarī de ambe secsele. Prețulu unui esemplaru broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cāntări pentru pruncii scolarī de ambe secsele, Cu mai multe icōne frumose. Prețulu unui esemplaru e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulu Prea Sāntei Vergure Maria a Născătorei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciuni frumose. Cu icōne frumose. Prețulu unui esemplaru speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplaru legatū și speditū franco e 15 cr.